

D 1/06

Revisorsnämnden (RN) har mottagit en anmälan avseende godkände revisorn A-son.

Av handlingarna i ärendet framgår följande. A-son var vald revisor i ett aktiebolag. Bolagets årsredovisning för räkenskapsåret den 1 maj 1998–30 april 1999 daterades den 29 november 1999 och A-son lämnade samma dag revisionsberättelse för bolaget. Samma dag avgav han även ett yttrande över en av bolaget upprättad kontrollbalansräkning per den 31 oktober 1999. I revisionsberättelsen angav A-son att han inte kunde vare sig tillstyrka eller avstyrka fastställande av resultaträkningen och balansräkningen samt förslaget till resultatdisposition. Som skäl för detta uppgav han att han inte kunde bedöma värdet och säkerheten avseende en fordran som redovisades till ett värde av 2,7 mnkr. Därvid angav han även att fordran var av avgörande betydelse för bolagets fortbestånd. Fordran upptogs till samma belopp i den ovan nämnda kontrollbalansräkningen. I hans yttrande häröver omnämndes fordran över huvud taget inte. Yttrandet har följande lydelse.

”Jag har i egenskap av revisor i [bolaget] granskat kontrollbalansräkningen per 1999-10-31. Granskningen har utförts enligt god revisionssed. I överensstämmelse härmed har granskningen varit översiktlig och begränsad i förhållande till en fullständig revision.”

Det framgår inte vilka slutsatser som A-sons granskning av kontrollbalansräkningen har utmynnat i. Enligt kontrollbalansräkningen uppgick bolagets tillgångar till 25,2 mnkr och dess skulder till 23,8 mnkr. Trots detta redovisades i densamma ett negativt eget kapital om 3,9 mnkr.

A-son har anfört följande. Den fordran som avsågs med anmärkningen i revisionsberättelsen uppgick till 5,7 mnkr och beräknades inflyta till 60 procent. I kontrollbalansräkningen upptogs den till 2,7 mnkr. Styrelsen och aktieägarna i bolaget var mycket väl insatta i bolagets ställning. Kontrollbalansräkningen ”uppfyllde kravet för att bolagsstämman skulle kunna ta ställning till bolagets fortsatta verksamhet”. Därför avstod han från att bedöma och yttra sig om huruvida kontrollbalansräkningen uppfyllde lagens krav. Det förhållandet att tillgångarna uppgavs överstiga skulderna i kontrollbalansräkningen berodde på ett misstag. Skulderna skulle ha redovisats med ett högre belopp. Han anlidade en medarbetare för att kontrollera att summeringarna var riktiga. Eftersom han själv huvudsakligen koncentrerade sig på beräkningen av det egna kapitalet uppmärksammade han inte att medarbetarens granskning av kontrollbalansräkningen var bristfällig. Den felaktiga summeringen hade dock ingen betydelse för den slutliga bedömningen eftersom beskedet om förbrukat eget kapital var ”tydligt nog”.

RN gör följande bedömning.

Revisorslagen (2001:883) trädde i kraft den 1 januari 2002, då lagen (1995:528) om revisorer upphörde att gälla. Enligt punkt 3 i övergångsbestämmelserna till den nya lagen skall en fråga om disciplinering mot en revisor på grund av en åtgärd eller underlåtenhet före lagens ikraftträdande prövas enligt äldre bestämmelser, om inte en prövning enligt de nya bestämmelserna är förmånligare för revisorn. Med stöd härav tillämpar RN i förevarande ärende 1995 års lag.

Av god revisionssed följer att en revisors yttrande över en kontrollbalansräkning skall utmynna i ett uttalande om huruvida det kommit fram något som tyder på att

kontrollbalansräkningen inte uppfyller kraven i tillämplig lagstiftning, s.k. negativ bekräftelse. För att ha grund för detta uttalande måste revisorn bedöma de värden som styrelsen har åsatt bolagets tillgångar och skulder i kontrollbalansräkningen. Om granskningen visar att kraven inte har uppfyllts skall revisorn i yttrandet redogöra för vad denna slutsats grundar sig på.

Som ovan framgått har A-son i sitt yttrande den 29 november 1999 varken gjort något uttalande om huruvida kontrollbalansräkningen upprättats enligt lag eller redovisat några andra slutsatser med anledning av utförd granskning. Enligt RN:s mening utgör detta ett klart avsteg från god revisionssed. Mot bakgrund av att A-son samma dag i sin revisionsberättelse avseende bolagets årsredovisning har reserverat sig beträffande värdet och säkerheten av en tillgång som i såväl årsredovisningen som kontrollbalansräkningen upptagits till 2,7 mnkr, och som han ansåg vara av avgörande betydelse för bolagets fortlevnad, framstår hans underlåtenhet i nu behandlat avseende som anmärkningsvärd. Vad A-son anfört om att styrelsen och aktieägarna var väl insatta i bolagets förhållanden medför inte någon annan bedömning.

RN anser slutligen att A-son borde ha uppmärksammat att kontrollbalansräkningen var felaktig på så vis att det egna kapitalet angavs vara negativt trots att redovisade tillgångar översteg redovisade skulder. Granskningen av en kontrollbalansräkning är visserligen begränsad i förhållande till en fullständig revision. Det nu aktuella felet är emellertid så uppenbart att redan en genomläsning av kontrollbalansräkningen borde ha räckt för att upptäcka det. RN anser det därmed visat att A-sons granskning har varit otillräcklig.

Sammanfattningsvis finner RN att A-son genom vad som ovan har beskrivits har åsidosatt sina skyldigheter som revisor. Han skall därför meddelas en disciplinär åtgärd. Med hänsyn till att det som ligger honom till last är allvarligt finner RN att A-son skall meddelas varning.

Med stöd av 22 § andra stycket lagen (1995:528) om revisorer meddelar RN A-son varning.

Ärendet har avgjorts av Revisorsnämnden. I beslutet har deltagit f.d. domaren i Europadomstolen Elisabeth Palm, ordförande, kammarrättspresidenten Hans-Jörgen Andersson, vice ordförande, auktoriserade revisorn Ulla Nordin Buisman, utredningssekreteraren Jan-Erik Moreau, professorn Claes Norberg samt skattejuristen Kerstin Nyquist. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Peter Strömberg, avdelningsdirektören Fredrik Bengtsson, revisionsdirektören Kerstin Stenberg samt avdelningsdirektören Björn Fredljung som föredragit ärendet.